

Tatjana Pregl Kobe

PRVI MEDNARODNI BIENALE NEODVISNIH

*Predstavitev 67 raznorodnih ilustracij pretežno
mlajše generacije avtoric in avtorjev*

Mednarodna skupinska razstava *Bienala slovenske neodvisne ilustracije – Bienala neodvisnih 2021* je v Mali galeriji Cankarjevega doma v Ljubljani potekala v dneh od 19. maja do 20. junija 2021. Letos se je društvo *Tretaroka* odločilo za promoviranje neodvisne ilustracije na prostoru nekdanje Jugoslavije. Po besedah izvršne producentke društva Irene Silić je prvič predstavljen mednarodni izbor potekal z javnim pozivom, raziskovanjem vizualne produkcije prostorov držav nekdanje Jugoslavije in s povabilom, ki so ga izhodiščno pomagali pripraviti partnerji iz Hrvaške in Srbije.

Bienale slovenske neodvisne ilustracije je leta 2007 na pobudo Saše Kerkoš in društva *Tretaroka* nastal zaradi želje po na novo opredeljenem pojmu ilustracije. Po njihovih ugotovitvah so se ilustracije ustvarjale ne le ko delovanje ilustratorjev, povezano s knjigami in publicistiko, vse več je bilo samostojne produkcije, ki ni bila več razumljena konvencionalno, v klasičnih okvirih. Tudi prostora, kjer bi se skupaj predstavljali, niso imeli. Od prvega bienala so si prizadevali za prikazovanje kvalitetne slovenske vizualne produkcije na področju ilustracije, kar se je počasi izkazovalo tudi s priznanji oblikovalskih in umetniških institucij. Po osnovni zamisli so nato sodelujoči avtorji predhodnega *Bienala slovenske neodvisne ilustracije* svojega naslednika na prihodnjem bienalu kot nekakšni kuratorji izbirali sami ter tako sami zaznamovali izpostavljeno produkcijo naslednje generacije in s tem njene avtorje. Med več kot štirinajstletnim obstojem v slovenskem vizualno-ilustratorskem okolju so bile dveletne prireditve na splošno sprejete, razstavljena dela so bila arhivirana, pojavljala pa so se tudi na mnogih javnih dogodkih izobraževalne, promocijske in povezavalne narave.

V dosedanjem delovanju se je izkazalo, da je neodvisno ilustrativno ustvarjanje v polnem razmahu in da obstaja v eksperimentalnih praksah ilustracije vir nenadomestljivo iskriive svobode intermedijskega izražanja. Z vstopom v mednarodni prostor se je *Bienale neodvisnih* želel postaviti v širši kontekst vzhodnega, balkanskega prostora, kjer je želel izpostaviti generacijo avtorjev, največkrat spregledanih zunaj svojih lokalnih okvirov, in jo pripeljati pod drobnogled v slovenski prostor. Prva mednarodna razstava *Bienala neodvisnih* v Mali galeriji Cankarjevega doma je torej njen prvi korak k povezovanju avtorjev in občinstva v širšem, globalnem kontekstu. Tako je bilo omogočeno razstavljanje neodvisno delujočim avtoricam in avtorjem

večinoma mlajše generacije. To so: Aleksandar Petković, Aleksandar Spasić, Ana Brumat, Ana Đapović, Ana Marguš, Ana Salopek, Anka Arsenić, Apolonija Lučić, Barbara Tomečak, Chenipe, Damir Stojnić Ktonsky, Darija Stipanić, Dorian Šiško, Draga Nikolić, Dragan Kordić, Goran Radošević, Hana Tintor, Irena Jukić Pranjić, Iva Kordić, Ivana Mrčela, Ivana Ognjanovac, Ivana Ognjanovac, Mare Šuljak, Jelena Micić, Jelena Vezmar, Josip Knežević, Josipa Krolo, Jovana Banjanac, Jovana Ćubović, Jovanka Mladenović, Juraj Živković, Karla Čurčinski, Kolja Božović, Korina Hunjak, Lara Badurina, Lea Čeč, Lucija Marin, Lucija Mitar, Magdalena Vukalović, Margareta Peršić, Marina Krištofić Marinsky, Mia Matijević, Milica Lazarević, Mirela Srabović, Miron Milić, Mojca Janželj Tomažič, Nana Wolke, Nataša Mihailović, Nika Bilandžić, Nikola Kosić, Nina Mihaljinac, Omar Lović, Pavle Goljanin, Primož Zorko, Radomir Djukanović, Renata Ladović Meštrović, Rina Barbarić, Robyn Field, Ružica Dobranić, Šejma Fere, Snježana Boyd Žana, Stefan Lukić, Stepan Myannik, Tara Rodić, Tina Danilović, Vedrana Čah, Vuk Ćuk in Željka Fuderer Levak. Vzporedno z razstavo v Cankarjevem delu so bila dela vseh prijavljenih in povabljenih avtoric in avtorjev na ogled tudi v obliki spletne razstave.

Pri tem projektu društva *Tretaroka*, ki ga je podprlo tudi Ministrstvo za kulturo RS, so sodelovali Cankarjev dom in Kino Šiška iz Ljubljane, Akademija uporabnih umetnosti Univerze na Reki (Hrvaška) in Galerija Zvono iz Beograda (Srbija). Voditeljica projekta postavitve razstave in razstavnega kataloga v Cankarjevem domu je bila Nina Pirnat Spahić, organizator Damjan Gorenjc, publikacijo je oblikovala Saša Kerkoš, sicer programska voditeljica *Bienala neodvisnih*. S tako predstavitvijo mednarodne zasedbe neodvisnih ilustratork in ilustratorjev pretežno mlajše generacije so skupaj zanetili zanimanje tako pri domači kot tuji publiki.